
Battlefield homeopathy

Homeopatia v armáde – možno ju použiť nielen na bojisku

Pavol Tibenský

Z homeopatie ako stimulátora samoregulačných mechanizmov môže v princípe profitovať každé ochorenie. Liečebné možnosti, samozrejme, závisia od možností organizmu uzdraviť sa.

Zo skúsenosti homeopatických lekárov vyplýva, že obvykle mnohé ochorenia – od astmy po artritídu, pneumónie, migrény, ochorenia pečene, depresie a pod. – možno úspešne liečiť homeopatickými liekmi. Homeopatia ponúka liečebné možnosti tam, kde konvenčná medicína zlyháva, alebo nepostupuje dostatočne, kde liečba neexistuje, prípadne je kontraindikovaná alebo zle tolerovaná.

Kontraindikácie homeopatie neexistujú, ale v istých prípadoch sú iné metódy užitočnejšie. Závisí od zváženia lekárov, do akej miery ako odborníci poznajú indikácie a hranice, obzvlášť však limity tejto metódy závisia od ich vzdelania a skúseností.

Homeopatická liečba je kompatibilná s ostatnými liečebnými metódami, ale homeopatickí lekári sa snažia redukovat' medikáciu na minimum. Navyše, homeopatia sa často môže použiť ako prvá možnosť pri istých problémoch, ponechávajúc drahšiu a potenciálne toxickú liečbu ako druhú možnosť voľby.

Ako liečebná metóda sa môže homeopatia použiť vo všeobecnej i špecializovanej medicíne. Sledovaním princípov homeopatie by sa mali všeobecní lekári i špecialisti podieľať na integrácii najdôležitejších symptómov a črt osoby pri vyberaní správnych liekov.

Indikácie homeopatickej liečby

(prevzaté z lekárskych vzdelávacích štandardov ECH-LMHI):

- a) Homeopatia v GP. Väčšina homeopatov je z radov všeobecných lekárov. V závislosti od vzdelania a skúsenosti používajú homeopatiu ako jedinú metódu, čo sa najviac odporúča, prípadne v kombinácii s inými metódami, alebo v kombinácii s konvenčnou medicínou.
- b) Homeopatia v špecializovaných odboroch. Špecialista robí vo svojom odbore diferenciálnu diagnostiku. Pre nájdenie správneho lieku potrebuje hľadať totalitu symptómov a konštitučné črty osoby.
- c) Homeopatia pri akútnych ochoreniach. Homeopatia pri akútnych ochoreniach pôsobí rýchlejšie, alebo aspoň rovnako rýchlo ako konvenčná medicína, v závislosti od výberu správneho lieku a možností regulácie pacientovho organizmu. Anamnéza v akútnych prípadoch zaberie menej času ako v chronických prípadoch, berúc do úvahy najmä akútne symptómy, ako tzv. „kompletný symptóm“.
- d) Homeopatia pri epidémiách. Príznaky epidemických chorôb sú dôležitejšie ako konštitučné symptómy. Je dostatok skúseností s liečbou epidémií od 19. storočia.
- e) Homeopatia pri chronických ochoreniach. Homeopatia dokáže objektívne vyliečiť chronické ochorenia, objektívne ich zlepšiť, alebo aspoň subjektívne zlepšiť kvalitu života. Môže pomôcť aj ako paliatívna terapia a liečba vedľajších účinkov konvenčnej liečby.
- f) Homeopatia a psychosomatické ochorenia. Často možno nájsť psychologickú etiológiu pri psychosomatických ochoreniach. Vzhľadom na to možno nájsť homeopatický liek, ktorý je schopný zmeniť reakcie alebo previesť chorobný stav do zdravia.
- g) Homeopatia v gravidite, pôrode a laktácii. Ako metóda bez vedľajších účinkov sa môže homeopatia indikovať na pomoc ženám počas tehotenstva, pôrodu i v období dojčenia.
- h) Homeopatia v detstve. Deti reagujú všeobecne veľmi rýchlo a pozitívne na homeopatické lieky. Homeopatia pomáha zlepšiť zdravie a predchádzať chronickým chorobám.
- i) Homeopatia v geriatrickej. Reakcie organizmu starých osôb sú pomalšie ako organizmu mladších, ale i v pokročilom veku môže homeopatia liečiť a zlepšiť kvalitu života.
- j) Homeopatia pri úrazoch a v chirurgii. Liečebné procesy po úrazoch a chirurgických zákrokoch môže urýchliť homeopatia. V istých prípadoch non urgentných chirurgických zákrokov môže pomôcť vyhnúť sa operačnej liečbe.
- k) Homeopatia a veterinárna medicína. Objektívne účinky homeopatie na zvieratách dokazujú, že homeopatia účinkuje, ak sa aplikuje fenomenologický prístup k diagnóze.
- l) Homeopatia v stomatológii. Stomatológovia môžu vziať do úvahy všeobecné symptómy pacienta v liečbe lokálnych ochorení ústnej dutiny.
- m) Homeopatia a farmácia. Mnohé krajiny už majú oficiálny homeopatický liekopis. Študenti farmácie by mali byť informovaní o všeobecných základoch homeopatie. V mnohých krajinách existuje certifikovaný kurz pre farmaceutov.

Oblasť, ktorú vzdelávacie štandardy Európskeho výboru pre homeopatiu ECH a Medzinárodnej lekárskej homeopatickej ligy LMHI nespomína, je vojenská medicína. Ako absolvent Vojenskej lekárskej akadémie v Hradci Královém a homeopat v jednej osobe považujem za vhodné prispieť pár riadkami k tejto téme.

Homeopatia sa využívala v liečbe vojakov už v prvej svetovej vojne, čo možno doložiť publikáciou Fredericka M. Dearborna, A. B., M. D. *Americká homeopatia v prvej svetovej vojne*, ktorú vydal v roku 2000 Sylvian Cazalet.

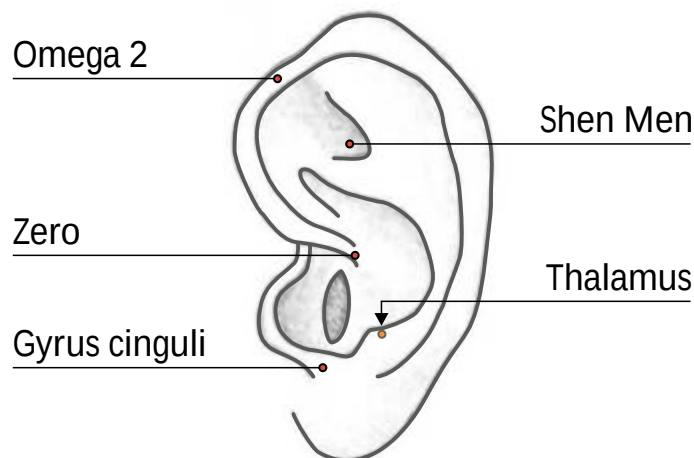
Počas prvej svetovej vojny v ňom pracovali špeciálne zdravotnícke jednotky pozostávajúce zo stovky sestier, 22 lekárov a dvoch zubárov. Spomínaná kniha opisuje formovanie a skúsenosti troch homeopatických jednotiek, ktoré pochádzali z troch nemocníc: Massachusetts Homeopathic Hospital, Flower Hospital a the Metropolitan Hospital. Takmer všetci ich členovia boli homeopaticky vzdelaní. Dočítame sa, ako boli homeopati naverbovaní, rovnako ako lekári z ostatných lekárskejších škôl. Títo lekári boli uznávaní, povyšovaní a dekorovaní vojenskými vyznamenaniami. Nanešťastie, 25 členov homeopatických jednotiek padlo. Nie je všeobecne známe, že homeopatia a homeopatické nemocnice hrali takú významnú úlohu v histórii medicíny prvej svetovej vojny. Homeopatia, aj keď nebola podporovaná etablovanou konvenčnou medicínou, bola v tom období všeobecne rozšírená a veľký záujem o ňu podnietili najmä najväčšie nedostatky ortodoxnej liečby. Lekári v praxi často ordinovali lieky s významnými vedľajšími účinkami, alebo využívali toxické prostriedky, nakoľko v tom období nebola známa liečba pneumónie, tuberkulózy ani iných bakteriálnych infekcií, angíny pectoris, reumatickej horúčky a rôznych foriem reumatizmu.

Dalo by sa povedať, že počas prvej svetovej vojny sa oveľa lepšie darilo pacientom, ktorých liečili praktici na homeopatických princípoch, ako tým, ktorí dostávali všeobecne rozšírené toxické preparáty. *Salvarsan* bol jediný známy liek proti syfilisu, ale napriek jeho dostupnosti pacientov liečili ortuťou, ktorá mala významné vedľajšie účinky. Homeopatické nemocnice liečili tie isté ochorenia ako nehomeopatické vrátane akútneho ochorenia, ako sú zápal pľúc, erysipelas, či popáleniny yperitom i chronických chorôb, ako je tuberkulóza. Výsledky ich liečby boli porovnateľné s výsledkami ortodoxnej medicíny a ich chirurgické jednotky liečili celú škálu traumatizmov, čo sa vyskytli na Západnom fronte. Homeopatická lekárska komunita vrátane obetavých sestier predviedla najhodnotnejší prístup k starostlivosti o zdravie spojeneckých vojsk počas tohto hrozného konfliktu.

Súčasný vojak už dávno nie je jedinec, ktorý by mal bezhlavo bojovať pod vplyvom pol litra vodky, často ide o vysokošpecializovaných odborníkov, ktorí plnia rôzne náročné úlohy podľa svojho zaradenia a v rôznych nepriaznivých podmienkach. Dostupnosť lekárskej starostlivosti je rôzna a môže vzniknúť potreba akútnej pomoci v záujme udržania bojovej schopnosti či záchrany zdravia a života. S týmto zámerom sa v súčasnosti používajú rôzne spôsoby na zlepšenie psychickej i fyzickej odolnosti vojakov. Spomeniem napríklad aurikuloterapiu. Ušnú akupunktúru uviedol do armády Richard C. Niemtzow pod názvom *Battlefield Acupuncture (Akupunktúra na bojisku)* v záujme zefektívnenia akupunktúrneho systému na

urýchlenie úľavy od bolesti. Názov vznikol pravdepodobne v dôsledku teroristických útokov na World Trade Centre v New York City so zámerom využitia i na bojisku. Táto technika získala popularitu medzi civilnými, ale aj vojenskými akupunkturistami, ktorí ju používajú na „bojisku“ každodennej liečebnej praxe.

Metóda pozostáva z aplikácie ASP ihl na 5 bodov na ušnici:

Používame maximálne 5 ihl na ucho, buď na obe uši, alebo len na dominantné: u práva na pravé, u ľaváka na ľavé.

O návrhu mojej *Battlefield homeopathy* uvažujem už niekoľko rokov na základe uvedených informácií a znalostí nesmierného potenciálu homeopatických liekov. Pri osobnom rozhovore s MUDr. Darinou Štúrovou som bol oboznámený s faktom, že britskí vojaci boli vo svojej plnej poľnej počas prvej svetovej vojny vybavení i pohotovostným balíčkom zloženým zo štyroch homeopatických liekov. Môj nápad nie je teda nič nové pod slnkom. Informácie o zložení balíčka boli údajne známe zo seminárov anglickej homeopatickej školy, ale nikde som o tom nenašiel zmienku. Malo ísť o štyri lieky, ktoré vojak v prípade potreby užil:

- *Arnica Montana* v prípade úrazu,
- *Carbo vegetabilis* v prípade dusenia,
- *Hypericum perforatum* v prípade bodného poranenia,
- *Rhus toxicodendron* v prípade vymknutia.

Zloženie *First aid kitu* je logické a podobné ako navrhujem ja. Jeho výhodou je to, že ho môže použiť laik bez homeopatického vzdelania po krátkom a jednoduchom zaškolení. Nejde o set pre lekára, ale pre každého vojaka, ktorý by ho mal mať vo svojej výbave na bojovom poli. Odborník by mal byť vybavený širšou škálou liekov v homeopatickej lekárničke, minimálne v rozsahu, ktorý sa opisuje v knihe Dr. M. M. Ratera *First aid with homeopathy* (*Aconitum, Apis, Arnica, Arsenicum, Belladonna, Cocculus, Calendula, Cantharis, Causticum, Hypericum, Ipecacuanha, Ledum, Rhus tox, Ruta, Symphytum, Urtica*).

Zloženie *Battlefield homeopathy first aid kit FRIDAPS®* by mohlo byť takéto:

F	<i>Aconitum</i>	fear panic
R	<i>Agaricus</i>	radiation, chilblains
I	<i>Arnica</i>	injury
D	<i>Arsenicum</i>	diarrhoe
A	<i>Carbo veg</i>	air hunger
P	<i>Opium</i>	pain
S	<i>Rhus tox</i>	sprain

Tento zoznam siedmich homeopatiík som nazval FRIDAPS podľa anglických názvov ich hlavných indikácií. Do balíčka prvej pomoci som nezaradil *Hypericum* ani *Ledum* ako lieky bodných poranení a prevencie tetanu, nakoľko podľa referencií z 2. svetovej vojny a vojny vo Vietname sa u očkovaných vojakov s ranovými infekciami nerozvinul tetanus – očkovanie tetanickým anatoxínom bolo dostatočné. Prvá pomoc pri ostatných úrazoch by mala byť pokrytá liekom *Arnica*.

Navrhujem použiť homeopatiiká v plastovom obale, aké vyrába spoločnosť Boiron. Sú ľahké, pri bežnej manipulácii nerozbitné a jednoducho sa s nimi manipuluje. Ranený vojak si dokáže otvoriť tubu a nadávať liek i jednou rukou, v prípade poranenia aj pomocou úst. Jedna tuba granúl váži 8,65 g, zaberie málo priestoru a nezaťažuje ani pešiaka s plnou poľnou. Nízke potencie liekov zabezpečia, že ani častým užívaním lieku vo vypätej situácii, počas paniky a pod., sa nevyvolá obraz lieku. Je to aj argument pre skeptikov, ktorí tvrdia, že od riešenia D13 sa v homeopatiiku nenachádza ani molekula pôvodnej látky. Posledné vedecké poznatky však potvrdzujú materiálnu podstatu ultravysokých riedení homeopatických liečiv.

Do Ženevských dohovorov zo dňa 12. augusta 1949 na ochranu obetí vojny by bolo dobré zakomponovať vetu: „V záujme zlepšenia osudu ranených a nemocných príslušníkov ozbrojených síl v poli a vojnových zajatcov sa balíček prvej pomoci *Homeopathy first aid kit* zajatcom ponecháva “.

Remedy		Indication	Indikácie	Homeopatiiká v plastovom obale
Aconitum	F	fear, panic	strach, panika	
Agaricus	R	radiation, chilblains	ožiarenie, omrzliny	
Arnica	I	injury	úraz	
Arsenicum	D	diarrhea	hnačka	
Carbo veg	A	air hunger	dusenie sa	
Opium	P	pain	bolesť	
Rhus tox	S	sprain	vymknutie	

Homeopatické lieky uvedené v tabuľke sú všeobecne známe, bežne dostupné a ich indikácie sú odborníkom jasné. Pre sadu prvej pomoci ich možno označiť slovom indikácie, či už továrensky, alebo ručne, tak ako si vojak označuje napr. svoje odevy.

Návrh sady homeopatiík je určený pre bojisko, ale podobne ako spomínanú akupunktúru, možno ho využiť aj v civile.

Homeopatická vrecková lekárnička
pre vojnové potreby,
ktorú zostavil prof. Mauch z Göppingenu:

<i>Aconitum</i>	<i>Ferrum phosphoricum</i>
<i>Arnica</i>	<i>Glonoinum</i>
<i>Arsenicum album</i>	<i>Ipecacuanha</i>
<i>Belladonna</i>	<i>Mercurius corrosivus</i>
<i>Bryonia</i>	<i>Nux vomica</i>
<i>China</i>	<i>Rhus toxicodendron</i>
<i>Colocynthis</i>	<i>Veratrum album</i>

Táto lekárnička vreckových rozmerov bola určená pre vojnové potreby. Pre svojpomoc považujem tento zoznam za príliš zložitý – je vhodný pre odborníka, minimálne zdravotníka s homeopatickým vzdelaním. Odborníci si vedia predstaviť situácie, v ktorých je nedostupná potrebná zdravotná starostlivosť a komplikovaný odsun raneného alebo chorého vojaka do poľnej či riadnej pevnej nemocnice. Napr. muža, ktorý v poli vykazuje príznaky náhlej brušnej príhody, môže zachrániť správne indikovaný homeopatický liek podaný kvalifikovaným odborníkom.

Bryonia sa často indikuje pri akútnej apendicitíde, ak sú prítomné príznaky:

- zápcha,
- silná bolesť,
- miestna citlivosť,
- bolesť hlavy,
- teplota,
- bolesť zhoršená minimálnym pohybom a dotykom a zlepšená absolútnym pokojom a nehybnosťou.

U mnohých pacientov sa dá uvedeným liekom predísť operácii, avšak treba brať do úvahy, že ide o život ohrozujúci stav – za bežných okolností je vhodnejšie spoľahnúť sa na operačné riešenie.

Uvedený článok je návrhom, jeho cieľom je vyvolať odbornú diskusiu zainteresovaných strán. Autor je naklonený prijať podnetné návrhy, doplnky a opravy.

Ide len o prvý krok v záujme zlepšenia osudu vojakov v poli, mohli by naň naväzovať ďalšie, napríklad:

- výškolenie zdravotníka v homeopatickej prvej pomoci v poľných podmienkach,
 - vybavenie zdravotníka setom základných homeopatiík, napr. v rozsahu Dr. Mateu I. Ratera,
 - homeopatické vzdelanie vojenských lekárov v poli,
 - vybavenie poľných nemocníc homeopatickou lekárničkou. Jej zloženie možno upraviť podľa typu boja, geografickej polohy atď.
-

Referencie:

www.boiron.sk

http://hcvets.com/data/military/2007_vaccine_department_of_defense.htm

www.fondazionenegro.it

www.homeopathyeurope.com

<http://www.hri-research.org/resources/homeopathy-faqs/theres-nothing-in-it-its-just-sugar-pills/>

<http://www.isla-laser.org/wp-content/uploads/Niemtzow-Battlefield-Acupuncture.pdf>

Bellavite, P., Marzotto, M. and Bonafini, C.: Universtiy of Verona. Requiem for Avogadro: recent advances from laboratory research. European congress for homeopathy, Vienna 2016

Belon, P., Cumps, J., Ennis, M. et al.: Histamine dilutions modulate basophil activation. *Inflammation Research*, 2004; 53: 181 – 188

Belon, P., Cumps, J., Ennis, M. et al.: Inhibition of human basophil degranulation by successive histamine dilutions: results of a European multi-centre trial. *Inflammation Research*, 1999; 48 (Suppl 1): S17 – 18

Betti, L. et al.: Effectiveness of ultra high diluted arsenic is a function of succussion number as evidenced by wheat germination test and droplet evaporation method. *Int J. High Dilution Res*, 2013; 12 (44): 127 – 128

Davenas, E., Beauvais, F., Amara, J. et al.: Human basophil de-granulation triggered by very dilute antiserum against IgE. *Nature*, 1988; 333: 816 – 818

Endler, P., Thieves, K., Reich, C., Matthiessen, P., Bonamin, L., Scherr, C., Baumgartner, S.: Repetitions of fundamental research models for homeopathically prepared dilutions beyond 10 (–23): a bibliometric study. *Homeopathy*, 2010; 99 (1): 25 – 36

Frass, M., Bundner, M.: Homeopathy in Intensive Care and Emergency Medicine, Narayana verlag, Kandren, 2015

Harrer, B.: Replication of an experiment on extremely diluted thyroxine and highland amphibians. *Homeopathy*, 2013; 102 (1): 25 – 303

Hirst, S. J., Hayes, N. A., Burrige, J. et al.: Human basophil degranulation is not triggered by very dilute antiserum against human IgE. *Nature*, 1993; 366: 525 – 527

Lorenz, I., Schneider, E. M., Stolz, P. et al.: Sensitive flow cytometric method to test basophil activation influenced by homeopathic histamine dilution. *Forschende Komplementärmedizin*, 2003; 10: 316 – 324

Oliosio, D., Marzotto, M., Bonafini, C. and Bellavite, P.: Effects of homeopathic Arnica montana on gene expression of human macrophages-results of quantitative real-time PCR. University of Verona, Italy. Homeopathic research institute, Roma 2015

Ovelgönne, J. H., Bol, A. W., Hop, W. C., van Wijk, R.: Mechanical agitation of very dilute antiserum against IgE has no effect on basophil staining properties. *Experientia*, 1992; 48: 504 – 508

Rajendran, E. S.: Homeopathy – material science and individualized nanomedicine Vinayakamission university, Salem, India. European congress for homeopathy, Vienna 2016

Ratera, M. M.: First Aid with Homeopathy, Narayana verlag, Kandern, 2016

Witt, C. M., Bluth, M., Albrecht, H., Weissshuhn, T. E., Baumgartner, S., Willich, S. N: The in vitro evidence for an effect of high homeopathic potencies – a systematic review of the literature. *Complement Ther Med.*, 2007; 15 (2): 128 – 38

Brezová pod Bradlom, 18. 4. 2017

Fotografie: autor
